

I. Legyen a vízszintes rétegek száma Jóska elkészült téglatestjén $x - 1$, Laci kockáján y ($x - 1$, y természetes számok), akkor a Jóska elképzelt téglatestjében leendő (vagyis az összes) cukordarabok számának kétféle kifejezéséből

$$(1) \quad \begin{aligned} x(x+1)(x+2) &= (x-1) \cdot x \cdot (x+1) + y^3, \\ 3x(x+1) &= y^3. \end{aligned}$$

Itt a bal oldal osztható 3-mal, ezért y^3 is osztható vele. Ez csak úgy lehet, ha y is osztható 3-mal, így a jobb oldal osztható 27-tel, és a bal oldali $x(x+1)$ szorzat osztható 9-cel. Mivel ennek tényezői szomszédos természetes számok, azért relatív prímelek, az oszthatóság csak úgy teljesülhet, ha vagy x vagy $x+1$ osztható 9-cel.

Ugyanezért x és $x+1$ további tényezője csak egy-egy egész szám köbe lehet, tehát

$$\begin{aligned} \text{vagy } \alpha) \quad x &= a^3 & \text{és} & \quad x+1 = 9b^3, \\ \text{vagy } \beta) \quad x &= 9c^3 & \text{és} & \quad x+1 = d^3, \end{aligned}$$

ahol a, b, c, d természetes szám (és így $y = 3ab$, ill. $y = 3cd$).

Az első esetben

$$(2) \quad x = a^3 = 9b^3 - 1,$$

és tüstént látjuk, hogy ezt kielégíti a legkisebb szóba jövő $b = 1$ érték, $a = 2$ -vel együtt. Innen (1)-nek egy megoldása $x = 8$ és $y = 6$, eszerint Jóska $7 \cdot 8 \cdot 9 = 504$, Laci pedig $6^3 = 216$ db cukrot használt föl, és az utóbbiak átvétele után Jóska építménye $720 = 8 \cdot 9 \cdot 10$ kockát tartalmazott. Ez a válasz életszerű, mert a szokásos, 1 kg-os dobozban a darabok száma kb. 3 – 400.

II. Belátjuk, hogy a feladatnak nincs más, elfogadható megoldása. Az α) esetet folytatva legyen $a = 3q + r$, ahol r a $-1, 0, 1$ számok valamelyike. Ezt (2)-be helyettesítve, átrendezéssel

$$r^3 + 1 = 9(b^3 - 3q^3 - 3q^2r - qr^2),$$

osztható 9-cel. Ezért csak $r = -1$ lehetséges, a zárójel értéke 0. Ebből

$$q(3q^2 - 3q + 1) = b^3.$$

A bal oldal tényezői relatív prímelek, ezért q köbszám, és mivel a $q = 1$ esetet már láttuk, $q \geq 8$. Így azonban $a = 3q + r \geq 23 > 2 \cdot 10$, és $x = a^3 > 2^3 \cdot 10^3$, a két fiú által fölhasznált kockák N száma

$$N = x(x+1)(x+2) > x^3 > 2^9 \cdot 10^9 > 5 \cdot 10^{11}$$

volna, ami több, mint 10^9 kg cukrot jelentene.

A β) esetben

$$d^3 = 9c^3 + 1,$$

a fentiekhez hasonlóan d csak $3s + 1$ alakú szám lehet, így

$$s(3s^2 + 3s + 1) = c^3,$$

s is, $3s^2 + 3s + 1$ is köbszám, $s = t^3$ és $d = 3t^3 + 1$, ahol $t > 1$, mert $t = 1 = s$ esetén a zárójelben $3 + 3 + 1 = 7$ nem köbszám. Így pedig ismét elfogadhatatlan alsó korlátot kapunk:

$$\begin{aligned} N > x^3 &= (d^3 - 1)^3 = [(3t^3 + 1)^3 - 1]^3 > (27t^9)^3 > 25^3 t^{27} \geq \\ &\geq 5^6 \cdot 2^{27} = 2 \cdot 10^6 (2^{10})^2 > 2 \cdot 10^{12}, \end{aligned}$$

hiszen $2^{10} = 1024 > 10^3$. Állításunkat bebizonyítottuk.

Megjegyzés. Az $x = 8$, $y = 6$ megoldáshoz elvezet a következő meggondolás is. (1) bal oldala páros, emiatt y osztható $2 \cdot 3 = 6$ -tal is. $y = 6z$ helyettesítéssel (1)-nek x -re való pozitív megoldása

$$x = \frac{1}{2} \left(-1 + \sqrt{1 + 288z^3} \right),$$

és mindjárt látjuk, hogy a diszkrimináns $z = 1$ esetén négyzetszám.